

ČITATELJI! Presim, pogojejte mi številke poleg našega časopisa za dan, ko Vaša naročna sponzoringa pošlje list Vaše imeti naročni. Erazem Gorski 1116 R. 72nd St. 6.30 AM - 4 PM. No. 102. — Stev. 1. — VUME LII. — LETNIK LII.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Entered as Second Class Matter September 25th 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3d, 1875.

NEW YORK, WEDNESDAY, MAY 24, 1944 — SREDA, 24. MAJA, 1944

GEN. CLARK PRIČEL OFENZIVO

Po trimesečnem zastanku je peta ameriška armada generala Mark W. Clarka s podporo bojnih ladij, aeroplakov in 1000 težkih topov pričela splošno ofenzivo ob istem času, ko angleška osma armada razbijala zadnje ostanke Hitlerjeve črte. — Peta armada neprehnomoma prodira visoko v gore severozahodno od Terracine.

Ameriški padači so se v velikem številu spustili na tla onstran Via Appia in med dve frontama ter so že v vročih bojih z Nemci. Švicarski radio poroča, da so Amerikanci od vzhodnega konca mostiča pri Anzin napredovali štiri milje do Fogliano jezera, ki je oddaljeno od Terracine na južni fronti samo 19 milj.

Zavezniška artilerijska je že razbijala nemške postojanke, ko so Amerikanci, ki so bili preiskusišeni v Afriki in na Siciliji, dvignili iz svojih jazbin in makovih polj ob pol sedmih zjutraj in vdarili čez "kravato miljo" proti Cisterni.

Ob istem času so tudi ameriški tanki prešli k frontalnemu napadu v okolici Terracine, ki je od mostiča pri Anzin oddaljena 23 milj, angleška osma armada pa je pričela močno ofenzivo proti Hitlerjevi črte južno od Monte Cairo. Angleži so očistili velik del Hitlerjeve črte, toda, ko se je znočilo, je bila Terracina še vedno v nemških rokah.

Ko so bili v teku ti boji, je okoli 750 ameriških letcev trdnjav bombardiralo nemške postojanke in vojaške naprave v loku 50 milj od Rima. Pri napadih so infanteriji in tančinami oddelkom pomagali topovi in aeroplani z bombami in strojnicami. Posobno so razbijali črte, izza katere je nemška 14. armada dolgo časa zadreževala zavezniške na mostiče p. Anzin.

V Liri dolini so Nemci poslali v boj veliko število tankov in se trdrovratno drže v Piedmonte, Pontecorvo in Pico, toda Poljaki se Piedmonte obkroži že od treh strani, zavezniški pa obstreljujejo Pontecorvo od juga, Pico pa s svojimi postojankami na Monte Pašinfern in Monte Lenio.

Berlinski radio je sporočil, da so Nemci že zapustili Pico.

Tekom včerajnjega dne so zavezniški zavzeli več gorskih vrhov ob strani Fondi in Monte San Biagio. Med njimi je tudi južno pohopeč Monte delle Fate, 3500 čevljev visokegore, štiri in pol milje severozapadno od Monte San Biagio. To je tudi najvišja gora med Monte Petrella in Pontinskimi močvirji. Zavezniški so prišli na vrh Cima del Monte, 2640 čevljev dve milji in pol severozahodno od Fondi in eno milje od 3500 čevljev visoke gore Monsicardi, ki so jo tudi zavzeli. Peta armada pa je zasedla gore Copice, Autone, Marino in Calvo ter je oddaljena od Pontinskimi močvirji še štiri milje.

Nemci se silovito branijo okoli Lenole, štiri milje severozahodno od Fondi ter drže en gorski vrh, od koder obvadjujejo cesto iz Lenole v Vallecorso.

Terracina, ki so jo Amerikanci pred dvema dnevoma zavzeli, pa so se moralni zopet umakniti iz nje, se še nahaja v nemških rokah, toda Amerikanci zopet z močno armado prodirajo proti njej od Monte Croce, poldruge milje proti severozahodu.

Partizani morajo varčevati s krogljami, poročata Talbot in Pribičević

Kot poročata John Talbot in Stojan Pribičević, ki zastopata ameriški in angleški tisk pri maršalu Titu, poročata, da partizani "nagajajo" Nemcem s tem, da molče gredo skozi sovražni oganj, noseč v eni roki nož, v drugi pa granato in da svojih pušk ne rabijo prej, dokler niso od nemških postojank oddaljeni le nekaj jardov.

MARŠAL TITO

Poveljnički jugoslovanske osvobodilne vojske maršal Tito je zastopniku A. P. dovolil prvi intervju, tokom katerega je pojasnil položaj v Jugoslaviji in je podal izjavo, ki je zaradi nekaterih njegovih označb še zadržana v zavezniškem cenzurnem uradu, ki pa je bila sedaj objavljena v svetovnem tisku in tudi kot uvodni članek v "G. N."

Boji v Dalmaciji in v severni Hrvatski

Glavni stan maršala Tita naznanja, da osvobodilna vojska napada v Dalmaciji in Hrvatski in je uničila 13 nemških vlakov z vojaštvom in vojnim materjalom.

Nemci z vso silo skušajo posmisli partizane od glavnih prosternih črt, ki so za njih največje važnosti.

Vojno poročilo tudi naznana, da so partizani zasedli Lutis na meji med Sandžakom in Srbsko, kjer so dobili tudi bogat vojni plen. Nemci s svojimi lutkami so pričeli ofenzivo v Zagorju v severni Hrvatski. Nemci so dobili velika ojačanja in so pričeli močno ofenzivo v Sloveniji.

Zavezniške bojne ladje, ki pomagajo Titovim operacijam v Dalmaciji, so potopile eno nemško ladjo v bližini otoka Poješaca, poleg tega je bila ena ladja poškodovana, dve jadrnici pa sta bili vjetri.

Maršal Tito tudi naznana, da so partizani ubili nad 200 Nemcev in četnikov v vročih bitkah na 55 milj dolgi fronti, ki se razteza od Nevesinje, 15 milj jugovzhodno od Mostarja v Hercegovini pa do Gačke in južno od Trebišnja.

Preko Londona prihaja poročilo, ki pravi, da je maršal Tito naznani, da so partizani v nočnem napadu že tretjič za-

vzel Trebišnje v Sloveniji.

Zadnje poročilo po radio tunu naznanja, da se je bila silno vroča bitka med Nemci in partizani za Novo mesto in da so slednji partizani mesto zavzeli.

Madžarska vlada grozi Židom s smrtno, če . . .

Zurich, Švica, 17. maja, O.N.A. — Madžarska vlada je zagrozila skozi svoje uradno glasilo Függetlenség z splošnim potkoljem vseh Židov v gettih, v slučaju ruskega vdora v Maďarsko.

Trdeč, da so Židi izjavili "Mi bomo počakali", ko so bili izgnani v ghete, je urednik Lajos Maršalko pojasnil, da Židi upajo, da bodo Rusi predstavili Karpati v osmih ali desetih tednih.

"Njihovo čakanje je izključeno skozi nacionalni socijalizem," izjavlja Maršalko, "iznajdena je bila metoda takrat, kot je Hitler dejal, da ob koncu vojne ne bo niti enega Žida več . . .

Nekaj o Purićevi vladi DRUGO EISENHOWERJEVO SVARILO

London, 17. maja. — Poroča Overseas News) Dva tajnika jugoslovanske kraljevske ambasad v Londonu sta sinoči v klub Božidarju Puriću prisostvova pri sprejemu, ki ga je dala Lady Violet Bonham-Carter v "Royal Asiatic Society", za general-majorja Vladimira Velebita in majorja Dolfa Vogelnika, ki sta voditelja Titove vojaške misije.

Uradnika poslaništva sta Predrag Milosavljević in Vjekoslav Primož. To dejanje kljubovanja sledi številnim resignacijam vodilnih uradnikov iz Purićevega režima in nakazuje, da bo še mnogo odpadov prišlo.

General Velebit, 37 let star viši srbski odvetnik, je razkril, da ima okoli 10,000 ranjivih partizanov najbolj primitivno zdravniško oskrbo v zaledju.

Umetni gumi izdelujejo se daj tudi na Japonskem

Japonska novinarska agencija, znana pod imenom Domej,javlja, da je japonska vlada zgradila veliko tovarno nekje v Manchuknu, kjer so te dni pričeli izdelovati umetni gumi. Japonska vlada, katera kontroliira vse gumi, nasade na otoku Sunda, ne more dovajati od tam potrebnih gumi in sicer vsled pomanjkanje parnikov.

SMRT PROFESORJA KOZLOWSKEGA

London 16. maja (ONA) — Profesor Leon Kozlowski, poljski arkeolog je umrl v Berlinu. On je postal poljski ministarski predsednik leta 1934.

Pred kratkim so prof. Kozlowskijega hoteli Nemci uporabili kot kvizilng. To novico je prinesel poljski časopis Dzienik Polski. Profesor je bil star 52 let.

Profesor Kozlowski je delal v arkeološkem muzeju v nemški prestolnici ravno pred smrtnjo, kramor so ga nastavili, ko se mu ni posrečilo, da bi preprečil Poljake o sodelovanju z Nemci.

Poljski znanstvenik in državnik je izbežal v Nemčijo leta 1941, ko je bil izpuščen iz ruskega internacijskega taborišča po sovjetsko poljski pogodbji. Mislijo, da ga je ponudila manjša mesta na poljskem poslaništvu v Kuibyševu razjezila.

Predno je profesor Kozlowski sprejel ministarsko predsedništvo leta 1934 je bil član fakultete na Lwowski univerzi in izvrševal dolžnost v manjših vladnih pozicijah. Ko še ni bil eno leto ministarski predsednik vstopil v poljski senat.

Norveški in ruski partizani so se izkrcali na norveškem ozemlju

Iz Stockholma, Švedska, se poroča, da so nedavno russki in norveški partizani izkrcali na skrajnem severu Norveške. Tja so dospeli na russkih podmornicah, katere so plute skozi vse nemške obrambene naprave krog severnih fjordov. Tačko pa vsespol izkrcanju partizanov, pričelo se je na norveškem severu veseljno gerilje bojevanje proti nemškemu vojaštvu.

General Dwight D. Eisenhower je predvčerajnjim dal svoje drugo povelje podtalnim armadam v zasedeni Evropi in jim dal navodila, kako naj pomagajo zavezniškim armadam, kadar vpadejo na kontinent.

Kakor v soboto, je tudi v po-nedeljek po radio prebral Eisenhowerevo povelje isti njenega častnik, kakor bo tudi v bodočnosti, da bodo poslušate spoznali njegov glas. Pozneje je bilo povelje prebrano v danskih, francoskih, holandskih, norveških in flamanskih bralih.

Naslednja važna stvar so gozdovi: Ali so voliki ali majhni; ali so bili pred kratkim posekani; ali imajo mnogo grmovja, ali se more vojaški trans port v njih skrifi; ali so kake vozne poti in ali more po njih peljati vojaški avtomobili?

Nato pridejo reke: Kako globoka je voda; ali je dno blatno; ali so brezovi strmi?

Mostovi: Ali so močni, da more čezenj peljati težak top? ali so kaki prodi; ali se morejo na njih prepeljati traktorji?

Planiave: Ali je kaka planjava dolga saj 400 metrov in če ni dreves, ki bi mogla ovirati aeroplane, kadar bi prišli.

Največje mravlje na svetu

V angleški koloniji Guiana, v južni Ameriki, žive največje mravljje na svetu, katerih znanstveno ime je sinoponera grandis. Te mravljje merijo po dolosti dva palea in ker so dokaj krivolčne, pred njimi ni niti eno živo bitje varno.

Mrkost vlada v Nemčiji

Washington, 17. maja. — Poroča O.N.A. — Švicarski trgovec, ki se je ravno vrnil iz Nemčije, je povedal Schaffhausen Arbeiterzeitung danes, da ni še nikdar poprej videl tak "mrk pesimizem" kot prevlado dandanes v Nemčiji, a to vseeno ne pomeni, da je notranje zrušenje neobhodno.

Trgovec je povedal v intervju za Urad za vojne informacije naslednje:

"Defetizem v rajhu se je tako razširil, da se velik del nemškega naroda ne zanima kako bo po vojni. Vsepozd smatrajo nemški poraz za nekaj neobhodnega. Upavitevji tovarni, kakor delavci upajo, da bo vojne kraljice varno."

Vendar pa je dejal, da gestapo držijo narod tako trdno v kleščah, "da je odporn pod takimi okoliščinami nemogoč," zato, ker ljudstvo ve, da bi vsak poizkus upora bil "utopljen v krvi."

DAN PETE ZAPOVEDI

Jeruzalem, 17. maja (ONA). — "Dan pete zapovedi" bodo obhajali širok Svete dežele po načrtu vodilečih židovskih zavodov. Ta dan bo dočlenen za počasenje obeh staršev naenkrat, rajše nego na posebne dneve, kot je to navada v Združenih državah.

Dan, na katerega bo zapoved "Spoštuj očeta in mater" officijelno obhajana, še ni bil odločen, vendar pa bodo vse podrobnosti izdelane v "Zavodu za otroka in mladino". in datum bo oznamjen zelo kralj.

Podprtje vpad — — — kupite en "extra" bond še ta teden!

"GLAS NARODA"

VOICE OF THE PEOPLE

Owned and Published by Slovene Publishing Company, (A Corporation)
 Frank Boškar, President; Igica Muč, Treasurer; Joseph Lupica, Sec.
 Please see back page of this corporation and addresses of above officers:
 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

51st Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturday, Sundays
 and Holidays.

Subscription Yearly \$7. Advertisement on Agreement.

ZA CELO LETO VELJA LIST ZA ZDROUŽENJE DRŽAVE IN ZANADO:
 \$7.—; ZA POL LETA \$3.50; ZA ČETRT LETA \$2.—.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenem sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

Telephone: Chelsea 5-1242

Zadržana Izjava maršala Tita

(Nadaljevanje.)

Na vprašanje, kako bi mogli zavezniki najučinkovitejše pomagati Jugoslaviji, je maršal Tito rekel, da narodni odbor pred vsem skuša dobiti orožje, municijo, zdravniške potrebuščine in živež za osvobodilno vojsko.

"To pomoč dobivamo redno," je rekel. "Z ozirom na število in potrebe naše vojske pa ta pomoč še daleč ni zadostna. Naravno, prvi vzrok za to je tehnična težava za prevoz."

"Da bi bila osvobodilna vojska preskrbljena z orožjem, s katerim bi se mogla pod istovetnimi pogoji boriti proti mnogo močnejšemu sovražniku, potrebujemo pred vsem tanke in protizračne topove. Druga naša potreba je naša lastna zračna sila z našimi posebnimi taktičnimi nalogami. Naša vojska ima dovolj osobja in zračnih posadk, tako da ni nobenega problema glede osobja."

"Poslužim se te priložnosti, da povdariš, da je bila zaveznika zračna pomoč v Jugoslaviji precejšna v naših bojih s sovražnikom."

Glede pomoči za civilno prebivalstvo je maršal Tito rekel, da po najbolj opustošenih krajinah vlada lakota. Rekel je, da je bilo storjeno vse, da bo letosinja letina kar najbolj obilna, toda v nekaterih tega ni bilo mogoče storiti zaradi pomanjkanja semena, živine in strojev, pa tudi letosinja pridelek ne bo popolnoma rešil vprašanja prehrane.

"Jugoslovanski narod ima popolno pravico pričakovati ta kojšnjo pomoč od UNRRA," je dalje rekel Tito. "Pravila UNRRA pravijo, da bo prišla pomoč takoj po osvoboditvi. Sedaj imamo 130,000 kvadratnih kilometrov osvobojenega ozemlja, na katerem živi nad 5,000,000 ljudi."

"Ti ljudje so se s svojimi lastnimi silami in z mnogimi žrtvami sami osvobodili izpod sovražnika, so zbrali vojsko, ki sedaj uspešno brani to osvobojeno zemljo in so postavili svojo narodno demokratsko vlado. Ti ljudje nujno potrebujejo pomoč. Toda nimajo niti svojih zastopnikov v UNRRA, ker osvobodilni odbor ni postavno priznan. Ta položaj pa samo skrbuje skupini zavezniki stvari v boju proti sovražniku."

"To je samo eden izmed več razlogov za priznanje narodnega odbora. Ne samo materialna pomoč, temveč priznanje odbora od strani zaveznikov predstavlja pomoč, ki jo pričakujeta jugoslovanski narod in narodna osvobodilna vojska."

Na vprašanje, alk je kak izgled, da bo Jugoslavija prišla v sfero kake veče sile ali skupine si po vojni je maršal Tito odgovoril da bodo naporji Jugoslavije v vojni dati Jugoslovani pravijo, da sami za sebe uredijo svoje notranje razmere in svoje inozemske odnose — to pravijo jamčijo Attantski čarter in konference v Moskvi in Teheranu.

"Iskušnja v preteklosti kaže, koliko in kako drago so jugoslovanski narodi plačali, ker so se tuje sile vmešavale v njene vnanje in notranje zadeve. To je dovedlo do mednarodnih zapletljajev, do sporov in slednje do vojne."

"S temi pridobljenimi iskušnjami se bo osvobodilno gibanje borilo z vso svojo silo proti vsekemu vmešavanju tujih sil in notranji ali vnanji politiki Jugoslavije."

"Naša iskušnja in naši uspehi v sedanji borbi nam dajejo pravico reči, da bo jugoslovanski narod v tem uspel. To izjavo tudi opravičuje dejstvo, da zavezniki že predvidevajo demokratisko, federativno Jugoslavijo, ne samo kot važnega činitelja v boju za končno uničenje nemškega fašizma, temveč tudi v povojni preosnovi jugovzhodne Evrope na zdravi podlagi medsebojno spoštovanju se narodov in prijateljskega sodelovanja pri obnovitvi po vojni opustošene Evrope. Zvezana s prijateljskimi vezmi s svojimi zavezniki sedaj, kakor po vojni, bo, tako sem uverjen, demokratska, federativna Jugoslavija s častjo izpolnila svojo povojno vlogo."

Maršal Tito je rekel, da bo inozemska politika Jugoslavije ta, da bo obdržala čim najboljšo odnose s svojimi tremi večimi zaveznicami Anglijo, Združenimi državami in Rusijo in da bo pomoč vseh treh sil njej potrebljana tako v miru kot v vojni.

ČITATELJEM je znano, kako se je vse podrazilo,
 in ravnotako tudi tiskovni papir in druge tiskarske potrebe. Da si rojaki zagurajo redno
 dopolnjanje tista, lahko gredo upravnemu na
 roki s tem, da imajo vedno, če le mogoče, vna-
 prej plačano naročnino. **ALI NE BI OBNOVILI**
 SVOJO NAROČNINO ŠE DANES in ne čakajte na opomin, ker s tem prihranite upravnemu nepotrebne stroške?

SMRT PARTIZANA NIKOLE MIRKOVIČA

Dne 2. maja 1944. je umrl, kakor nam javlja neusmiljena vest, "nekje v Jugoslaviji" v borbi proti nacistom in njihovim pomagacem, partizanske smrti Nikola Mirkovič.

Sava N. Kosanović piše v spomin pokojnika.

Mirkovičeva smrt je izraz tem in notranjim zatiralem, veličine in tragedije mladih srbskih in jugoslovenskih intelektualnih generacij. Rojen za knjige in študije, vajan na raziskovanje po arhivih in knjižnicah, s peresom v roki na delu pri znamenitih raziskovanjih še iz gimnazijskih let — komaj šestnajst let je bil star, ko je začel objavljati prve resne študije iz ekonomije — z najboljšo znanstveno izobrazbo od doktorata na belgrajski univerzi, ki ga je dobil kot najmlajši diplomant na Univerzi v Nemčiji, Franciji, Angliji in Ameriki, z lepo družinsko izobrazbo in tradicijo, znanjem jezikov, je poginil na bojni fronti z bombo in avtomatskim puškom v roki.

Glas krv, kakor glas prašnike, ga je nepremagljivo klical, da ne izostane iz vrst svojih tovarišev belgrajške univerze, svojih mladih bratov po brezgovih v strinjih Balkana, na katerih mlada pleča je zgodovina natožila breme, kakovšna, da sedaj ni nosila nobena generacija: ostvarjanje lepše, pravije, moralnejše usode.

Daleč od domovine na važnih študijah v Ameriki, se Nikola Mirkovič čestisti predstavnik svoje generacije, daljni potomec Hajduka Veljka, ni zadovoljil, da bi izpolnjeval svoje življenje s peresom in ni poskušal da si resi življenje. Odložil je pero, odrekel se ambicij, znanstvene karijere, udobnosti in gotovosti, ter se javil Mislim, da se plemeniti starec ne bi bil mogel lepše raziti z življenjem. Čeprav ste mnogokrat trpeli, ko ste govorili o siromaštvu in osamelosti svoje uje, mislim, da mu bo to dalo temveč moč in veličino pri bodočih pokoljenjih, ki bodo čitali o življenju in delih Niko-

Muslim, da se plemeniti starec ne bi bil mogel lepše raziti z življenjem. Čeprav ste mnogokrat trpeli, ko ste govorili o siromaštvu in osamelosti svoje uje, mislim, da mu bo to dalo temveč moč in veličino pri bodočih pokoljenjih, ki bodo čitali o življenju in delih Niko-

Pravijo, da tehta naša zemlja 6,487,000,000,000,000,000 ton brez zraka, ki pa tehta — 4,900,000,000,000 ton.

Clovek, ki tehta 150 funтов, vsebuje približno 17 prvin in sicer nekaj cinka, fluorina, joda; da je malo več kot desetino funta klora, dve desetini funta zlepila, 1 in pol funta fosforja, 3 funte nitrogena, prav tako kalcija, 14 in pol funta vodika, 20 in pol funta oglja in 15 funton kisika.

Vsak uro urja na svetu 4600 ljudi, a 5400 se jih rodijo. Vsak uro se izvrši 198,000 žen, a samo 117,000 jih pride na sodošč.

Vsi ljudje na zemlji pojedo v eni uri 54 milijonov funtov krompirja, 21 milijonov funtov sočivja in soli, 6.6 milijona funtov mesa, prav toliko rib, 3 milijone jaje in več kot 50 milijonov kruhov.

V eni uri porabijo ljudje na svetu 10,000 ton sladkorja, 180 ton tobaka, 130,000 ton premoga, 160,000 sodov petroleja, od teh ga je za svečavo 31,000 sodov.

Idealizem, samozatajevanje, atrizem, vera v zmago morale in pravice, to je veličina Mirkočeve generacije, toda je tragedija za narod v dragocenosti žrtv, ki bi bile lahko izostale. Nikola Mirkovič z dragocenim nacionalnim znanjem in inteligenco in še bolj dragoceno nacioalno moralo, je ravnokot Srb, kot Srbinjanc, potomec nacionalno pomembne družine, čutil, da sloni na njem še težja odgovornost, in je na klevete na srbstvo v Jugoslaviji, kjer se je nemoralno in krvavo po nevarnem imenovalo srbsko ime, odgovoril z najlepšim, najplemenitejšim odgovorom: poščil je komaj razvit etet svojega življenja na žrtvenik svojega naroda in njegove bodočnosti. Če bi šla borba v Jugoslaviji samo proti tujim osvajalcem, bi mogli dragoceni Mirkoči ostati prihranjeni, toda ker se borba vrši proti izdajal-

(Nekateri gorenički podatki veljajo za dobo neposredno pred sedanjem vojno. — Op. nr.)

Ne pozabite krvavečega naroda v domovini! — Poščilte Vaš dar že danes Slovenskemu Pomočnemu Odboru 140 W. 22nd Place, Chicago, Ill.

SONART REKORDI

NOVE SLOVENESKE PLOŠČE

Jerry W. Koprivšek in njegov orkester

M696—Wedding Polka
 (Na tem ne moži; Ti pa ješ, pa zidana mala) —
 Wedding Waltz
 Slovenski Waltz
 Pojo Rupnick sestra

M698—Jeep Polka
 (Mat' potlico poča) —
 Marine — polka

675—Terezinka — polka
 Na planinah—valček

Lepe Melodije

Duquesne University Tamburica Orkester

M571—Na Marijanice, polka
 Kje so moje rožice
 Marička pegla—polka

Za tozadovni cenik in cene plošč se obrnite na

JOHN MARSICH, Inc.

463 W. 42nd ST., NEW YORK

RAZGLEDNİK

O P O M I N

Pri mednarodnem delavskem in plemstvu Anglije, po vojni najbolj prizadeti, "kajti vse vlade bodo bankerotne, bodisi potom inflacije, ali pa potom nezmošni dakov." On ne verjam, da se vsemu temu lahko odpomore s tem, da se prične na novo graditi ono, kar je pradoljno — kajti celo taže, katere so nemški barbari tokom vojne usmrtili, bode po vojni mogoče nadomestiti.

Omenjeni pesimist tudi zatrjuje, da je cerkev odvisna pred vsem od darov, katere dobiva od premožnih ljudi, oziroma takih, ki imajo obilo denarja. — in ti ljudje so seveda veleposnetniki in plemstvo, ki pa bodo po vojni vsi odšli k vragu z jedno s svojim denarjem. Kljub vsemu temu je pa v svojem tariantnu pristavlja, da bodo nekateri ljudje imeli tudi po vojni dovolj denarja: in ti ljudje so izralke in igralci, rokoboreci, delavski vodje in prodajale predmetov razkošja.

Well, — žalostno razpoloženi duhoven, koncem konca vendar ne ni tak mračnjak, kakor ga javnost v splošnem pogledu sudi, kajti prepričan je, da bo do gledišča tudi po vojni vspevala, in ako ti zavodi prosvete vspevala, tudi cerkev. *

Morda bode veseljno človeško čakalo, da bodo demokrati izvršile svoje načrte z ozirom na splošno vposlovitve splošnega prebivalstva, česar si vsakdo želi, — dasiravno so ljudje menja, da je popolno zaposlenost mogoča le v vojni dobi, ko se vsi proizvodi industrije takoj, ko so izgotovljeni, potom vojne zopet za vedno vrnjeni.

Nekateri izvedenci so menja, da je treba že sedaj pričeti z izdelovanjem potrebcin za dobo bodočega miru, kajti produkcija vojnih potrebcin je takoreč končana. Nekatere velike industrijske tvrdke že razpošiljajo tozadovne eneke blaga, katero se bodo v zopetni vojni dobi potrebovali, — kajti ameriška produkcija je daleč nadirila vse izdelovanje vojnih potrebcin. Kljub temu dejstvu, pa nastane vprašanje, kako bodo mogoče izdelati vse tovarne v popolnem obratu, ko se vničevanje teh izdelkov potom vojne konča. Bodo li potem treba vse stroje vničiti in spremeniti sedanjih tovarniških "proletarijat" v poljedelce, ali pa bo moralno vespoljno prebivalstvo sedanjih zaveznikov dobiti potreben denar za nabavo vseh modernih potrebcin s tem, da se delavci poveča plača in skrajša delavne ure. Prvo bi pomenjalo zahtev bojnega Napredka, in vsled drugega, bi si vsi državniki belili svoje lase. *

V Angliji imajo duhovna Very Rev. W. R. Ingeja, ki je kar največji pesimist vsega kraljestva Albionov, kajti on predvideva le žalosten položaj Anglije v povojni dobi. Tako zatrjuje, da bodo angleški lepotestniki, kajti tudi cerkev, v popolnem obratu, ko se vničevanje teh izdelkov potom vojne konča. Bodo li potem treba vse stroje vničiti in spremeniti sedanjih tovarniških "proletarijat" v poljedelce, ali pa bo moralno vespoljno prebivalstvo sedanjih zaveznikov dobiti potreben denar za nabavo vseh modernih potrebcin s tem, da se delavci poveča plača in skrajša delavne ure. Prvo bi pomenjalo zahtev bojnega Napredka, in vsled drugega, bi si vsi državniki belili svoje lase. *

Po našem mnenju smo sedaj v položaju kmetovalca, ki prosi svojega boga — za dež, in ko pride naslednjega dne nevihta in izredno deževanje, moli: — Bože naš, prosil sem Te za dež, in poslat si mi neurje. —

In z ozirom na vse to, — bi li ne bilo bolje, ako vojna trajala še nekaj časa, da se tako vsa zgoraj navedena vprašanja poljivo rešijo? ...

**TO JE KNJIGA, KI JO BOSTE RADI
IZROČILI SOSEDU, DA JO PREČITA**

THE INCREDIBLE TITO

Man of the Hour

V angleščini izpod peresa slovitega pisatelja Howard Fast-a

Povest o bojih Jugoslovov za svobodo, o čemer ni bilo pisano še nikdar poprej.

"Najbolj razburljiva povest
v 27 letih!"

Stane 25c v urad

PROKLETA

Spisal EMILE RICHEBOURG

Iz francoščine prestavil J. L.

TRETJA OBLETNICA (27. aprila 1941-1944)

Radio-govor prof. BORISA FURLANA

BBC London 29.4.1944 v slovenščini ob' 16.15 uri → 49m na 1. valu, 41m na 2 valu, 25 m 2 valu in 19 m na 1 valu.

Dne 27. aprila se je dopolnilo tretje leto, kar so se najboljši sinovi slovenskega naroda združili v Osvobodilnem Frontu in začeli borbo za končno osvoboditev vsega slovenskega ozemlja in vseh slovenskih ljudi. S ponosom in samozavestjo smo smo započetniki OF gledali nazaj na to triletno herojsko razdoblje slovenske zgodovine: ponos je utemeljen v doseženih uspehih in v poniževalnih porazah, zadanih dan za danem nadmočenemu in oholemu nacifašističnemu okupatorju, samozavest pa je opravičena po zavesti, da je prvič v naši 1400 letni zgodovini velika doba naša velike ljudi, ki kraja sveste velike historične misije in odločene, da to misijo do kraja tudi izpolnijo. Odslej in za dobo, ki pride, bosta ponos in samozavest, utrijetna in uvrščena po O. F. trajna znaka slovenskega narodnega značaja, odlikovanja in oblikovanja slovenskega naroda!

Najboljši Garancijo Zavarovalnine Jamči Vam in Vašim Otrokom

izven naroda, mar ne spoznajo, da tečejo poslednji trenutki, ko se še morejo vključiti v vsestransko gibanje OF in se uvrstiti v slavno borbo za dokončno, moračno in materialno osvoboditev slovenskega naroda! — Naj se otresejo in sprostijo spon in predstovk preteklosti, in spoznali bodo zadovoljstvo duhovne svobode, in radoški, ki daje borba za njeno ostvarjanje.

Ponos in samozavest sta skupno s čutom in smisdom za mero odlikovanja znaka samozavestnega človeka in svobodnega naroda. Da ni slučaj, da so zakleti sovražniki slovenstva posili historičnega razvoja moralni v skrajnosti, to je, do kolaboracije z nacifašističnimi sovražniki. Njih antislovenstvo, ki se izraža danes v sovražnosti napram OF, je star pojav naših političnih zgodovine. Naši domači nasprotvnik so proti OF zradi tega, ker hočejo servilnost, ponižnost in udobjo ohraniti, kateri osnovni narodni značaj. Od tod vsi klaveri poskusi v naši politični preteklosti, ki so nas hoteli prepričati, da nismo zmožni lastne državnosti, in da je naša prverna in zadostna municipalna avtonomija. A to avtonomijo nam za ceno kolaboracije vsak okupator rade volje zajamči. In tako je one Slovence, k sreči maloštevilka, ki so v preteklosti sistematično gojili čuvstvo značajne in politične manjvrednosti, logika razvoja pritirala v tačko, ki je nasprotnik slovenstva in vsega človečanstva.

Starec se zgane. Potem reče obotavlja se: "Jaz... jaz ne vem."

"Razumem," deje mlada deklica žalosno. "Vi ste bili ubogi, niste mogli obdržati svojih otrok pri sebi, in sedaj ne veste, kaj je iz njih."

"To je, gospodična, tako je. Uganili ste."

"Iz sreča vas omiljam!"

"Da, omilovanja sem res vreden. In vendar, odkar me pogledujete vi, zdi se mi, da sem manj nesrečen. Gotovo mi prinesete srečo, to čutim. Če ostanem v tem kraju, pridem k vam, gospodična, ter prosil bom, da me vzamete v svoje varstvo."

"Ah, jaz malo morem, pa če potrebuješ pomoči, rečem le besed in takoj imata dva prijatelja na pristavi: mojega očeta in botra."

"Ali ni več pristava Jacques Mellierova?"

"Vi tedaj poznate Jacquesa Melliera?"

"N... e. Pa pred dolgim časom sem slišal govoriti o njem."

"Nu tedaj, Jacques Mellier je še zmerom na pristavi, on je moj oče!"

"Vaš oče!"

"Seveda, ker jaz sem njegova hči."

Berač si položi roko na čelo ter jame premisljeval.

"Če me spomin ne varja," reče potem, "mora Jacques Mellier biti star okoli petinštideset let."

"Tako je."

"In vi, gospodična, uategnete imeti petnajst let."

"Imajo me zmerom za mlajšo, ker sem majhna. Kmalu budem devetnajst let."

"Devetnajst let," opetuje starec kakor da govoriti sam sebi. "Oprostite, gospodična, da se šudim, in sem radošen; vedel sem pač, da ima gospod Mellier hčerko in da je vdovec. Pa vi ne morete biti ta hči, ker je bila že pred dvajsetimi leti na možitvi."

"To je bila Lucila."

"Istina, Lucila; sedaj se spominjam njenega imena."

Mlada deklica reče žalostno: "Jaz je nisem nikdar poznala. Ni je bilo več na pristavju, ko sem se rodila. Šele lansko leto sem izvedela, da je Lucila nekega dne — ne ve se zakaj, bila odšla ter se ni več vrnila. Mislimo, da je mirtva."

(Nadaljevanje prihodnjih.)

Martin Kosicek v vlogi dr. Paul Joseph Goebelsa v Paramountovi sliki — "The Hitler Gang", ki je sedaj na platnu v Globe Theatre na Broadwayn in 46th cesti v New Yorku.

WEDNESDAY, MAY 24, 1944

Najboljši Garancijo Zavarovalnine Jamči Vam in Vašim Otrokom

KRANJSKO-SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

NAJSTAREJŠA SLOVENSKA PODPORA ORGANIZACIJA V AMERIKI. Posluje že 51. leto Članstvo 39,150 Premoženje \$5,500,000.00

SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA 128.43%

Če hočete dobro sebi in svojim dragim, zavaruj se pri najboljši, poslednji in nadolžljivosti podporni organizaciji, KRANJSKO-SLOVENSKI KATOLIŠKI JEDNOTA, kjer se lahko zavarujete za smrtnine, razne poškodbe, operacije, proti bolezni in onemogočnosti.

K. S. K. JEDNOTA sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta; stroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta pod svoje okrilje.

K. S. K. JEDNOTA Izdaja najmodernejše vrste certifikate se danje dobe od \$250.00 do \$5,000.00.

K. S. K. JEDNOTA je prava mati vodov in sroč. Če so nisi član ali članica te mogočne in bogate katoliške podporne organizacije, poskrbi se in pristopi takoj.

Za pojasnila o zavarovalnini in za vse druge podrobnosti se obrnite na uradnike in uradnice krajevnih društev

K. S. K. Jednote, ali pa na:

GLAVNI URAD

351-353 No. Chicago Street, Joliet, Illinois

Angleški Molitveniki

V krasni vezavi, najfinješega izdelka.

"KEY OF HEAVEN" v finem usnju \$1.50

"KEY OF HEAVEN" v imitiranem usnju \$1.—

Naročite pri:

SLOVENIC PUBL. CO. 216 West 18th Street New York 11, N. Y.

AMERICAN WILD LIFE

V knjigi je natančno popisano življenje posameznih živali, živečih na suhem, v morju in v zraku, tako da bo vsakdo, ki ljubi naravo in njeno pestrost živilstva, knjigo bral z velikim zanimanjem, ker bo v njej našel naravskih živil, ki žive v drevjih živilih, kar dosedaj še ni bilo znano.

Prvotno je bilo namenjano to veliko delo izdati v petih knjigah, toda je slednje izšla v eni samo knjigi, ki pa pri vsem svojem skrčenju prima POPOLNI POPIS ŽIVLJENJA AMERIŠKE DIVJACINE.

Knjigo bo z upokojenim bral lovec, ker navaja in popisuje vse živali, ki jih je dovoljeno in prepovedano streljati; farmer, ker se popisuje živali, ki na polju koristijo ali skodujejo ter slednji ribič, ker se v knjigi našteje VSE RIBE, KI ŽIVE V AMERIŠKIH VO-

DAH. Poleg poljudnega popisa in pripovedovanja vsebuje knjiga 327 SLIK (fotografij); 6 slik v naravnih barvah, v velikosti cele strani, ter ima 778 strani. Velikost knjige je 9 x 6 inčev. Knjiga opisuje sezave, ptice, rible, kačice in živali, ki so ravnatovale na suhem kot v vodi doma. — Vezava je v močno plativo z zlatimi črkami.

V ANGLEŠCINI Cena \$3.50 Naročite pri:

KNJIGARNI Glas Naroda

216 WEST 18th STREET New York 11, N. Y.

SEDAJ LAJKO DOBITE

LASTNOROČNO PODPISANI KNJIGI

pisatelja Louis Adamič-a

ZA CENO \$2.50 ZA ZVEZEK

"Two Way Passage"

V tej knjigi, ki jo zbudila pozornost vsega ameriškega naroda, da je pisatelj nasvet, kako bi bilo mogoče po sedanj vojni pomagati evropskim narodom. Iz vseh evropskih držav, tudi iz Jugoslavije, so prišli naseljenec v Ameriko in pomagali postaviti najbolj predno in najbogatejšo državo na svetu. Sedaj je prisel čas, da Združene države pomagajo narodom, ki so jim pomagali do njihovega sijaju in moči. Pot na dve strani — kakor bi se mogel naslov knjige prestaviti iz angleščine — je tako zanimiva knjiga in jo priporočamo vsakemu, ki razume angleško.

"What's Your Name"

"Človeški odgovori na vprašanje, ki se tiče sreče milijonov... Člankanje te knjige je bogato plačano." — Tako se je izrazil veliki ameriški dnevnik o tej knjigi.

Pri naročbi se poslužite naslednjega kupona

Pošljam Money Order za za lastnoročno podpisano(1) knjigo(1) :

Moje ime

St. ulica all Box St.

Mesto in država

"Glas Naroda"

216 W. 18th STREET NEW YORK 11, N. Y.